

Brüssel, 14.10.2019
COM(2019) 472 final

2019/0225 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**mis käsitleb rahvusvahelise Atlandi tuunikala kaitse konventsiooni muutmise protokolli
Euroopa Liidu nimel sõlmimist**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Rahvusvahelise Atlandi tuunikala kaitse konventsiooni (ICCATi konventsioon) eesmärk on ICCATi loomise teel edendada koostööd Atlandi ookeanis tuuni ja tuunilaadsete liikide populatsioonide säilitamisel tasemel, mis võimaldab maksimaalset jätkusuutlikku püüki toidu ja muudel eesmärkidel. Konventsioon jõustus 21. märtsil 1969. Liit on konventsiooni osaline, olles selle heaks kiitnud vastavalt nõukogu 9. juuni 1986. aasta otsusele¹.

Rahvusvaheline Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjon (ICCATi komisjon) on ICCATi konventsiooniga asutatud organ tema pädevusvaldkonda kuuluvate liikide kaitseks ja majandamiseks. ICCATi komisjonil on õigus võtta vastu soovitusi, mis on lepinguosalistele siduvad. ICCATi konventsiooni osalisena on liit ICCATi komisjoni liige, kus tal on osalemis- ja hääletamisõigus.

Oma pädevusvaldkonda kuuluvate liikide kaitse ja majandamise tõhususe parandamiseks ja tugevdamiseks on ICCATi komisjon kokku leppinud vajaduses muuta konventsiooni. 13. mail 2013 lubas nõukogu komisjonil pidada Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi konventsiooni muudatuste üle².

Aastatel 2013–2018 on toimunud ICCATi komisjonis arutelud muudatuste teemal, mis tuleb konventsioonis teha. Selle tulemusena on koostatud protokoll konventsiooni muutmiseks. Peamiste muudatustega tehakse nende jõustumise korral järgmist:

- (1) laiendatakse konventsiooni kohaldamisala seoses haide kaitse ja majandamisega;
- (2) selgitatakse hääletamiseskirju ja kvoorumi ICCATi komisjonis, eelkõige häälteenamuse nõudeid olukordades, kus ei ole võimalik saavutada konsensust;
- (3) määratakse kindlaks põhimõtted, mille kohaselt ICCATi komisjon ja tema liikmed tegutsevad, töötades ICCATi konventsiooni alusel;
- (4) lühendatakse ICCATi komisjoni vastu võetud soovitude jõustumisaega kuult kuult neljale kuule pärast ICCATi liikmetele teatamist;
- (5) selgitatakse ICCATi komisjoni vastu võetud soovitudele vastulausete esitamise menetluse kasutamist;
- (6) võimaldatakse koostööd tegevate kolmandate riikide ja kalandusüksuste suuremat osalemist ICCATi komisjoni töös; ning
- (7) võetakse kasutusele ICCATi vaidluste lahendamise mehhanism, mis on vabatahtlik, aga mille tulemus on lõplik ja seda kasutanud pooltele siduv.

Konventsiooni muutmist kasutatakse ka kui võimalust kõrvaldada väikesed erinevused konventsiooni inglisis-, prantsus- ja hispaaniakeelsete versioonide vahel, mis on kõik võrdselt autentsed versioonid. Protokoll hõlmab seega kõiki sätteid, mida tuleb muuta millises tahes kolmest keeleversioonist.

¹ Nõukogu 9. juuni 1986. aasta otsus ühenduse ühinemise kohta rahvusvahelise Atlandi tuunikala kaitse konventsiooniga, mida muudeti Pariisis 10. juulil 1984. aastal alla kirjutatud konventsiooni osalisriikide täievoliliste esindajate konverentsi lõppaktile lisatud protokolliga (EÜT L 162, 18.6.1986, lk 33).

² Nõukogu 13. mai 2013. aasta otsus, millega antakse komisjonile luba alustada Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi rahvusvahelises Atlandi tuunikala kaitse konventsioonis tehtavate muudatuste üle.

Lepinguosalised võtavad protokollu vastu ICCATi komisjoni 28. korralisel koosolekul, mis toimub 18.–25. novembril 2019.

Käesoleva ettepanekuga soovitatakse võtta vastu nõukogu otsus, et anda luba liidu nimel protokollu sõlmimiseks.

Protokoll on osa laiemast paketist, mis hõlmab ka järgmist:

- (8) *ICCATi resolutsioon, mis käsitleb kalandusüksuste osalemist muudetud ICCATi konventsiooni alusel.* Resolutsioonis selgitatakse konventsiooni muudatusi, mis puudutavad kolmandate riikide osalemist ning eelkõige seda, et Hiina Taipei on kalandusüksus, mida soovitakse hõlmata kalandusüksusi käsitleva 2. lisaga, mis lisatakse konventsioonile protokollu artikliga 11; ning
- (9) ICCATi soovitus kalade kohta, mida käsitatakse tuuni ja tuunilaadsete liikidena või ookeaniliste, pelaagiliste ja pika rändega varilõpuseste liikidena. Soovitus selgitatakse, millised liigid on konventsiooniga hõlmatud, eelkõige määratledes sõnaselgelt mõiste „ICCATi liigid“, mis hõlmavad varilõpuseste liike (haid ja raid), mis on ookeanilised, pelaagilised ja pika rändega.

ICCATi komisjon peab võtma resolutsiooni ja soovitusi vastu samal ajal, kui lepinguosalised võtavad vastu protokollu. ICCATi konventsiooni artikli VIII lõike 2 kohaselt jõustub soovitus kuus kuud pärast kuupäeva, mil lepinguosalisi on sellest teavitatud. Soovitus ei ole lepinguosalisele siduv, kui ta on esitanud vastulause ja seda kinnitanud. Kui vastulause toetab suurem osa lepinguosalisi, siis soovitus ei jõustu.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Piirkondlikud kalandusorganisatsioonid on rahvusvahelised riikide (millest osad on rannikuriigid) organisatsioonid, piirkondliku integratsiooni organisatsioonid, nagu EL, ja kalandusüksused, kellel on konkreetsetes piirkonnas kalapüügihuvid. Mõned piirkondlikud kalandusorganisatsioonid majandavad kõiki konkreetse piirkonna kalavarusid, samas kui teised keskenduvad konkreetsetele pika rändega liikidele (eelkõige tuunile) suurel geograafilisel alal. Mõnel neist on ainult nõuandev roll, kuid enamikul on majandamispädevus, mis võimaldab määrata kindlaks püügi piirnormid ja püügikoormuse piirangud, tehnilised meetmed ja kontrollikohustused.

Euroopa Liit, mida esindab Euroopa Komisjon, toetab ICCATi tööd ja osaleb selles aktiivselt kooskõlas komisjoni teatisega „Piirkondlikes kalandusorganisatsioonides osalemine“,³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1380/2013 (ühise kalanduspoliitika kohta)⁴ artikliga 29 ning nõukogu 19. märtsi 2012. aasta järeldustega komisjoni teatise kohta, mis käsitleb ühise kalanduspoliitika välismõõdet.⁵ Konventsiooni muudatused on vajalikud selleks, et tagada ICCATi majandatavate mere bioloogiliste ressursside ja merekeskkonna, samuti ICCATi liikide sihtpüügi raames püütavate liikide jätkusuutlik kasutamine, majandamine ja kaitse.

³ COM/99/0613 final.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

⁵ COM(2011) 424, 13.7.2011.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Vastavalt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni ühisteatisele „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: meie ookeanide tulevikku hõlmav kava“⁶ ning nõukogu järeldustele selle ühisteatise kohta⁷ on piirkondlike kalandusorganisatsioonide toetamise ja nende tegevuse tõhustamise meetmete edendamine ning vajaduse korral nende juhtimise parandamine liidu keskne teema neil foorumitel.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesolev nõukogu otsuse ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingul, eriti selle artikli 43 lõikel 2 koostoimes artikli 218 lõikega 6.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik, et saavutada seatud eesmärk: liidu poolt protokollide sõlmimine.

- **Vahendi valik**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 kohaselt peab nõukogu võtma komisjoni ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega sõlmitakse protokoll.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

13. mail 2013 andis nõukogu komisjonile loa pidada Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi konventsiooni muudatuste üle.

Muudatused valmistati ette sel eesmärgil ICCATi loodud konventsiooni muudatusi käsitleva töörühma kuue koosoleku jooksul, millest esimene toimus 10.–12. juulil 2013 ja viimane 24.–25. mail 2018. Liikmesriike hoiti läbirääkimiste käiguga kursis.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Komisjon kasutas konventsiooni muudatuste ettevalmistamisel ja nende üle ICCATis peetud läbirääkimistel liikmesriikide ekspertiarvamusi.

- **Mõjuhindang**

Ei kohaldata.

⁶ JOIN(2016) 49 final.

⁷ 7348/1/17 REV 1.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata.

- **Põhiõigused**

Ei kohaldata.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanekuga ei kaasne ELi eelarvele lisakulusid.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ei kohaldata.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ei kohaldata.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

mis käsitleb rahvusvahelise Atlandi tuunikala kaitse konventsiooni muutmise protokoll Euroopa Liidu nimel sõlmimist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktiga v,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut⁸,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt nõukogu [XXXX]. aasta otsusele [XXXX] allkirjastati [XXXX] rahvusvahelise Atlandi tuunikala kaitse konventsiooni muutmise protokoll ning seda kohaldatakse ajutiselt alates selle jõustumisest kuni selle hilisema sõlmimiseni.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013⁹ on sätestatud, et liit tagab selle, et püügitegevus ja vesiviljelus on keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning neid majandatakse sellisel viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarede kättesaadavuse toetamise eesmärkidega. Samuti on selles sätestatud, et liit kohaldab kalapüügi majandamise suhtes ettevaatusprintsipi põhinevat lähenemisviisi ning ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada, et mere bioloogiliste elusressursside kasutamise kaudu taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemel, mis ületab maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajaliku taseme. Lisaks on selles sätestatud, et liit võtab parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete põhjal kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed, toetab teaduslike nõuannete ja teadmiste edasiarendamist, lõpetab järk-järgult tagasiheite ja edendab püügimeetodeid, mis aitavad kaasa selektiivsemale kalapüügile, soovimatu saagi võimalikult suurele vältimisele ja vähendamisele ning sellisele kalapüügile, millel on väike mõju mereökosüsteemile ja kalavarudele. Peale selle on määruses (EL) nr 1380/2013 konkreetselt sätestatud, et liit kohaldab neid eesmärke ja põhimõtteid oma kalandusalastes välissuhetes. Protokoll on nende eesmärkidega kooskõlas.
- (3) Nagu märgitud liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni ühisteatise „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: meie ookeanide tulevikku hõlmav kava“¹⁰ ning nõukogu järeldustes selle ühisteatise kohta¹¹, on piirkondlike kalandusorganisatsioonide toetamise ja nende tegevuse tõhustamise

⁸ ELT C , , lk .

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määrusi (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

¹⁰ JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.

¹¹ 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.

meetmete edendamine ning vajaduse korral nende juhtimise parandamine liidu tegevuses kesksel kohal neil foorumitel. Protokoll on nende eesmärkidega täielikult kooskõlas.

- (4) Protokoll tuleks Euroopa Liidu nimel heaks kiita,
ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rahvusvahelise Atlandi tuunikala kaitse konventsiooni muutmise protokoll (edaspidi „protokoll“) kiidetakse liidu nimel heaks.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja määrab isiku, kes on volitatud liidu nimel andma hoiule protokolliga kinnituskirja kooskõlas protokolliga artikliga 13.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval¹².

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

¹² Nõukogu peasekretariaat avaldab protokolliga jõustumise kuupäeva Euroopa Liidu Teatajas.